

1

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975.

14 MEI 1975.

WETSONTWERP

tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de pensioenen en renten voor burgerlijke oorlogsslachtoffers van beide oorlogen en hun rechthebbenden.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID EN HET GEZIN ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER SCHYNS.

DAMES EN HEREN.

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verklaart dat met dit wetsontwerp een deel van de op 18 oktober 1974 door de Ministerraad genomen beslissingen wordt uitgevoerd; het strekt er hoofdzakelijk toe de eisen inzake pensioenen en speciale vergoedingen voor de burgerlijke slachtoffers van de beide oorlogen in te willigen.

Het ontwerp stelt voor die voordelen met terugwerkende kracht tot 1 januari 1974 toe te kennen voor allen die hun aanvraag binnen een bepaalde termijn indienen, d.w.z. binnen drie maanden na de inwerkingtreding van de nieuwe wet; na die termijn blijft de aanvraag weliswaar ontvankelijk, doch het eventueel pensioen wordt slechts toegekend

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Anciaux.

A. — Leden : de heren Beauthier, Coens, De Vlies, Marc Olivier, Plasman, Schyns, Van Mechelen, Mme Verlackt-Gevaert. — de heer Hugo Adriaensens, M^{mea} Adriaensens echtg. Huybrechts, Brenez, de heren André Cools, Ghysbrecht, Hubin, Namèche. — Colla, Daems, Niemegeers, Soudant. — Levecq, M^w Spaak echtg. Danis. — de heren Anciaux, Van Leemputten.

B. — Plaatsvervangers : M^w Demeester-De Meyer, de heren Gheysen, Monard, M^w Ryckmans-Corin. — de heren Geldolf, Moock, M^w Pétry echtg. Scheys, de heren Temmerman. — Picron, Vreven. — Helguers. — Valkeniers.

Zie :

480 (1974-1975) :

— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975.

14 MAI 1975.

PROJET DE LOI

modifiant et complétant la législation relative aux pensions et rentes des victimes civiles des deux guerres et de leurs ayants droit.

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA
SANTE PUBLIQUE ET DE LA FAMILLE ⁽¹⁾,
PAR M. SCHYNS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Ministre de la Santé publique et de la Famille déclare que ce projet de loi constitue l'un des volets de l'exécution de la décision du Conseil des Ministres du 18 octobre 1974; il tend presque essentiellement à satisfaire des revendications en matière de pensions et d'indemnités spéciales en faveur des victimes civiles des deux guerres.

Pour l'obtention de ces avantages, le projet préconise un effet rétroactif au 1er janvier 1974 pour tous ceux qui introduiront leur demande dans un délai déterminé, c'est-à-dire dans les trois mois à dater de l'entrée en vigueur de la nouvelle loi; passé ce délai, la demande sera toujours recevable mais la pension éventuelle ne prendra cours qu'à partir

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Anciaux.

A. — Membres : MM. Beauthier, Coens, De Vlies, Marc Olivier, Plasman, Schyns, Van Mechelen, Mme Verlackt-Gevaert. — M. Hugo Adriaensens, M^{mea} Adriaensens épouse Huybrechts, Brenez, MM. André Cools, Ghysbrecht, Hubin, Namèche. — Colla, Daems, Niemegeers, Soudant. — Levecq, M^w Spaak épouse Danis. — MM. Anciaux, Van Leemputten.

B. — Suppléants : M^w Demeester-De Meyer, MM. Gheysen, Monard, M^w Ryckmans-Corin. — MM. Geldolf, Moock, M^w Pétry épouse Scheys, MM. Temmerman. — Picron, Vreven. — Helguers. — Valkeniers.

Voir :

480 (1974-1975) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

met ingang van de eerste dag van het kwartaal volgend op de datum van de indiening van de aanvraag (dit is de algemene regel in die sector); nochtans wordt, voor het pensioen van de ascendenen van de oorlogsslachtoffers die geen 14 jaar waren op het ogenblik van het schadelijk feit, de terugwerkende kracht op 1 oktober 1974 bepaald.

In verband met de artikelen 1 en 3 van het ontwerp zij nochtans aangestipt dat de nieuwe bedragen van de speciale vergoedingen wegens amputatie, mutilatie of voor hulp van een derde persoon ambtshalve zullen worden aangepast.

In grote trekken kunnen de voornaamste punten van het ontwerp als volgt worden samengevat :

a) Voor de burgerlijke slachtoffers van beide oorlogen :

1° de aanpassing van de invaliditeitsgraad op grond van een herzieningsprocedure wordt mogelijk zodra de erkende verergering 5 % bedraagt;

2° de referteverhouding voor de speciale vergoedingen voor de burgerlijke invaliden wordt gebracht op 95 % van die welke in de militaire en de ermee gelijkgestelde sector worden toegekend.

b) Voor de weduwen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 : de termijn voor het huwelijk na het schadelijk feit wordt verlengd tot en met 30 juni 1961 voor de toekenning van een verminderd weduwepensioen of van een rente aan een weduwe van een werkweigeraar en/of van een gedeporteerde.

c) Voor de ascendenen van de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 :

1° de vader, die zijn echtgenote overleeft, behoudt het volle bedrag van het ascendentenpensioen dat tot nog toe alleen aan de moeder was voorbehouden in geval van vooroverlijden van de vader;

2° er wordt een pensioen toegekend aan de ascendenen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers die geen 14 jaar waren op het ogenblik van het schadelijk feit.

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp hebben betrekking op de oorlog 1914-1918, de artikelen 3 tot 7 op de oorlog 1940-1945, terwijl de artikelen 8 tot 11 uitsluitend slaan op de te volgen procedure voor de indiening van de aanvragen en de datum waarop de respectieve uitkeringen ingaan.

De artikelen 12 en 13 hebben in bijkomende orde betrekking op de uiterste datum van het latere huwelijk voor de toekenning van de lijfrenten aan weduwen van werkweigeraars en/of van gedeporteerden.

Artikel 14 schept de mogelijkheid om bij koninklijk besluit de enige bedragen vast te stellen van de speciale vergoedingen die bij de artikelen 1 en 3 van het ontwerp op 95 % worden gebracht van de ermee overeenstemmende vergoedingen in de sector van de militaire slachtoffers en ermee gelijkgesteld.

De artikelen 15 tot 17 hebben een algemene draagwijdte.

Een lid verheugt zich over het ontwerp dat volgens hem aan de eisen van de oorlogsslachtoffers tegemoetkomt; hij meent niettemin dat de financiële terugslag ervan beperkt is en hij wenst dat een algemene inventaris van de eisen der vaderlandsliedende verenigingen wordt opgemaakt; tevens dient de termijn te worden vastgesteld waarbinnen de Regering dat programma wil uitvoeren.

Het uittrekken van een eenvormig krediet in de loop van de komende tien jaar lijkt geen goede oplossing. Men dient de periode, tijdens welke de kredieten zullen worden toegekend, te verkorten of nu reeds grotere kredieten uit te trekken.

du premier jour du trimestre qui suivra la date de l'introduction de la demande (règle générale en cette matière); toutefois, pour ce qui concerne la pension aux ascendants des enfants victimes de la guerre alors qu'ils n'avaient pas atteint l'âge de 14 ans au moment du fait dommageable, l'effet rétroactif est fixé au 1er octobre 1974.

Toutefois, en ce qui concerne les articles 1 et 3 du projet, l'adaptation des nouveaux taux des indemnités spéciales d'amputation, de mutilation ou d'aide pour tierce personne se fera d'office.

D'une manière générale, on peut résumer comme suit les points essentiels du projet :

a) Pour les invalides civils des deux guerres :

1° permettre l'ajustement du taux d'invalidité à l'occasion d'une procédure en révision dès que l'aggravation reconnue atteint 5 %;

2° porter le niveau du rapport de référence des indemnités spéciales des invalides civils à 95 % du niveau de celles accordées dans le secteur militaire et assimilé.

b) Pour les veuves des victimes civiles de la guerre de 1940-1945 : élargir jusqu'au 30 juin 1961 (inclus) le délai du mariage postérieur au fait dommageable pour l'octroi d'une pension réduite de veuve ou pour l'attribution d'une rente de veuve de réfractaire et/ou de déporté.

c) Pour les ascendants des victimes civiles de la guerre de 1940-1945 :

1° maintenir au père, dernier survivant des conjoints, le montant complet de la pension d'ascendant actuellement conservé à la mère seule, en cas de décès du père;

2° accorder une pension aux ascendants des enfants victimes civiles de la guerre dont l'âge n'atteignait pas 14 ans lors du fait dommageable.

Les articles 1 et 2 du projet sont relatifs à la guerre de 1914-1918, les articles 3 à 7 concernent la guerre de 1940-1945 tandis que les articles 8 à 11 visent uniquement la procédure à suivre pour l'introduction des demandes et leur prise de cours.

Les articles 12 et 13 concernent accessoirement la date limite du mariage postérieur pour l'attribution des rentes viagères des veuves de réfractaires et/ou de déportés.

L'article 14 permet de prendre un arrêté royal pour fixer les taux uniques des indemnités spéciales telles que les articles 1 et 3 du projet les ont portés à raison de 95 % de celles correspondantes dans le secteur des victimes militaires et assimilées.

Quant aux articles 15 à 17, ils sont de portée générale.

Un membre se déclare satisfait du projet qui, selon lui, est susceptible de rencontrer les revendications des victimes de guerre; il estime néanmoins que son impact financier est limité et il souhaite qu'une programmation générale soit établie portant l'inventaire des revendications des associations patriotiques et le délai dans lequel le Gouvernement entend les rencontrer.

Prévoir un crédit uniforme au cours des dix prochaines années ne paraît pas être une bonne solution. Il faudrait soit réduire la période pendant laquelle les crédits seront octroyés, soit allouer des crédits plus importants dès à présent.

De Minister antwoordt dat tijdens de ruggespraak tussen de Regering en de afvaardiging van de vaderlandsliedende verenigingen uitgerekend werd dat de eisen van de oorlogsslachtoffers de rijksbegroting jaarlijks voor een bedrag van 4,5 à 5 miljard zullen bezwaren.

De Regering heeft de verenigingen verzocht matiging te betrachten en zij heeft van haar kant toegezegd een inspanning te zullen doen. Zij heeft derhalve een over tien jaar gespreid globaal bedrag van 3 miljard voorgesteld; de jaarlijkse tranches van 300 miljoen zouden gekoppeld worden aan het indexcijfer van de consumptieprijsen; de nieuwe uitgave zou aldus 16,5 miljard bedragen, waarbij dan nog de uitwerking van het indexcijfer komt.

Voorts zou er geen sprake meer van zijn de termijnen in de verschillende statuten van nationale erkentelijkheid te heropenen.

Dit programma zou alle geschillen met betrekking tot de vaderlandsliedende verenigingen oplossen en de Regering zou daarvoor een aanzienlijke inspanning leveren. De vaderlandsliedende verenigingen gaan over dit voorstel nadenken. De Minister hoopt dat op die manier alle geschillen binnen een bepaalde termijn zullen worden geregeld en wel door een pact tussen het Rijk, de vaderlandsliedende verenigingen en de verenigingen van burgerlijke oorlogsslachtoffers.

Men dient in de eerste plaats het geval van de slachtoffers van de eerste wereldoorlog te regelen.

Een lid verheugt er zich over dat de Regering ermee akkoord gaat het verslag van de werkgroep « Oorlogsslachtoffers » over te nemen; hierin wordt een inventaris opgemaakt van de eisen der vaderlandsliedende verenigingen van het contactcomité en van het coördinatiecomité. De Regering verklaart zich tevens bereid om de voor dat programma bestemde nieuwe kredieten te indexeren. Datzelfde lid meent evenwel dat het bewuste programma nu reeds de nodige aandacht dient te wijden aan sommige gevallen van burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945.

Volgens een ander lid impliceert de thans opgemaakte inventaris van de eisen der oorlogsslachtoffers dat de Regering zich niet meer tevreden kan stellen met het tot nog toe uitgetrokken jaarlijkse bedrag van 100 miljoen. Om aan alle eisen te voldoen zou een bedrag van 4 à 5 miljard noodzakelijk zijn, doch sommige van die eisen kunnen worden besnoeid.

De vaderlandsliedende kringen zullen over de binding aan een pact niet bijster geestdriftig zijn. Zij vinden dat pact te stroef en zij zien zich liever gebonden door overeenkomsten in de aard van die welke de Regering met de vakbonden aangaat.

Het lid is het anderzijds volkommen eens met de beslissing om de termijnen met betrekking tot de statuten van nationale erkentelijkheid niet meer te heropenen.

Op het stuk van de financiële middelen behoort men ernaar te streven om tijdens de eersten jaren van de programmatie zoveel mogelijk oorlogsslachtoffers voldoening te schenken en tegelijkertijd de verschillende categorieën te verdelen te stellen.

Het optrekken van de pensioenen der burgerlijke slachtoffers tot het peil van die der militaire slachtoffers moet onverwijd voortgang vinden. De toeënking van een vervroegd pensioen aan werkweigeraars en gedeponeerde (privé- en overheidssector) mag niet worden uitgesteld want dan zou de maatregel geen betekenis meer hebben.

Het stelsel van de renten voor gedeponeerde en werkweigeraars moet worden verbeterd.

Ten slotte dient naar een oplossing te worden gezocht voor de kwestie van de kosteloze geneeskundige verzorging voor oorlogsslachtoffers.

De Minister is de mening toegedaan dat die eisen moeten worden besproken in het vast comité waarin de representa-

Le Ministre répond que, lors de la rencontre entre le Gouvernement et la délégation des associations patriotiques, il a été calculé que l'incidence annuelle sur le budget de l'Etat des revendications des victimes de la guerre s'élevait de 4,5 à 5 milliards.

Le Gouvernement a demandé à ces associations de faire preuve d'une certaine modération et s'est engagé de son côté à faire un effort. Il a, dès lors, proposé un montant global de 3 milliards, étalé sur dix ans, les tranches annuelles de 300 millions étant rattachées à l'indice des prix à la consommation; au total, cela représente une dépense nouvelle de 16,5 milliards auxquels s'ajoutera l'effet de l'indice des prix.

D'autre part, il ne serait plus question d'ouvrir les délais dans aucun des statuts de reconnaissance nationale.

Ce programme concernerait la totalité du contentieux des associations patriotiques et il représente un effort substantiel de la part du Gouvernement. Il s'agit d'une proposition à laquelle les associations patriotiques vont réfléchir. Le Ministre espère que tout le contentieux pourra être ainsi liquidé dans un délai déterminé, sous la forme d'un pacte entre l'Etat et les associations patriotiques et de victimes civiles de la guerre.

Il y aurait lieu de régler d'abord ce qui concerne les victimes de la première guerre mondiale.

Un membre se déclare satisfait que le Gouvernement soit d'accord pour reprendre le rapport du groupe de travail « Victimes de la guerre » contenant l'inventaire des revendications des associations patriotiques du comité de contact et du comité de coordination et pour indexer les nouveaux crédits qui seront destinés à la programmation. Il estime cependant que certains cas de victimes civiles de la guerre de 1940-1945 méritent également de retenir l'attention dès le début de la programmation.

Selon un autre commissaire, l'inventaire des revendications des victimes de la guerre, aujourd'hui réalisé, implique que le Gouvernement ne peut plus se satisfaire des 100 millions prévus chaque année jusqu'ici. La satisfaction totale des revendications atteindrait un montant de 4 à 5 milliards mais certaines de celles-ci pourraient être rabotées.

La liaison à un pacte ne suscitera pas l'enthousiasme des associations patriotiques. Elles le considèrent comme trop rigide et préféreraient se lier par des conventions analogues à celles que le Gouvernement conclut avec les organisations syndicales.

Le membre est d'autre part entièrement d'accord sur la décision de ne plus réouvrir les délais en matière de statut de reconnaissance nationale.

Sur le plan des moyens financiers, il faudra tenter de satisfaire le plus grand nombre possible de victimes de la guerre dans les premières années de la programmation et satisfaire en même temps les différentes catégories.

Le rattrapage entre les pensions des victimes civiles et celles des victimes militaires doit être poursuivi sans retard. La pension anticipée aux réfractaires et aux déportés (secteur privé et public) ne peut être reportée dans le temps, car la mesure ne présenterait plus aucun intérêt.

Le système des rentes accordées aux déportés et réfractaires doit être amélioré.

Enfin, il y a lieu de résoudre le problème des soins gratuits aux victimes de la guerre.

Le Ministre estime qu'il s'agit là de revendications à discuter au sein du comité permanent qui comprend les

tieve nationale verenigingen zitting hebben; deze zullen trouwens de programmapunten vaststellen die de voorrang moeten krijgen.

De bedoelde verenigingen blijven natuurlijk betrokken bij de toekenning van de jaarlijkse tranches van 300 miljoen en zij hebben arbitragevoegdheid.

Iedereen heeft er wellicht belang bij dat dit vraagstuk eens en voorgoed zijn beslag krijgt.

Op het stuk van de kosteloze geneeskundige verzorging doet het R.I.Z.I.V. in werkelijkheid een aanzienlijke besparing doordat de kosten voor geneeskundige verzorging van de sociaal verzekerde oorlogsvinvaliden door het Departement van Volksgezondheid worden gedragen.

De Minister zal het R.I.Z.I.V. vragen de tegenwaarde daarvan terug te betalen.

**

De artikelen 1 tot 17 en het gehele ontwerp worden eenparig aangenomen.

De Voorzitter,
V. ANCIAUX.

De Verslaggever,
G. SCHYNS.

associations nationales représentatives, lesquelles auront d'ailleurs à fixer leurs priorités pour la programmation.

Il est bien évident que celles-ci resteront concernées d'année en année par l'application des tranches de 300 millions et qu'elles seront appelées à faire des arbitrages.

Tout le monde aurait sans aucun doute intérêt à ce que ce problème soit réglé une fois pour toutes.

En ce qui concerne les soins gratuits, l'I.N.A.M.I. fait en réalité une économie substantielle du fait que les soins médicaux des invalides de guerre assurés sociaux sont supportés par le Département de la Santé publique.

Le Ministre demandera que l'I.N.A.M.I. lui en verse la contrepartie.

**

Les articles 1 à 17 et l'ensemble du projet sont adoptés à l'unanimité.

Le Président,
V. ANCIAUX.

Le Rapporteur,
G. SCHYNS.